sir ddinbych Cyngor
denbighshire County Council

Adroddiad i'r	Cyngor
Dyddiad y cyfarfod	14 Tachwedd 2023
Swyddog Arweiniol	Gary Williams, Cyfarwyddwr Corfforaethol Llywodraethu a Busnes / Swyddog Monitro.
Awdur yr adroddiad	Steve Price, Rheolwr Gwasanaethau Democrataidd
Teitl	Ethol Cadeirydd y Cyngor

1. Am beth mae'r adroddiad yn sôn?

1.1. Mae'r adroddiad yn cynnwys gwybodaeth ac argymhellion ynglŷn ag ethol Cadeirydd y Cyngor am weddill y flwyddyn ddinesig 2023 – 2024.

2. Beth yw'r rheswm dros lunio'r adroddiad hwn?

2.1. Mae angen yr adroddiad yn sgil marwolaeth Cadeirydd y Cyngor, y Cynghorydd Pete Prendergast ym mis Medi 2023.

3. Beth yw'r Argymhellion?

3.1 Bod y Cyngor yn ethol y Cadeirydd Peter Scott i swydd Cadeirydd y Cyngor am weddill y flwyddyn ddinesig 2023 – 2024.

4. Manylion yr adroddiad

4.1. Ar 9 Mai 2023 cafodd y Cynghorydd Pete Prendergast ei ethol gan Gyngor Sir Ddinbych yn Gadeirydd y Cyngor ar gyfer blwyddyn ddinesig 2023 – 2024. Cafodd cyd-aelodau a swyddogion y Cyngor eu tristau'n fawr yn dilyn marwolaeth sydyn y Cynghorydd Prendergast ym mis Medi. Roedd y Cynghorydd Prendergast wedi gwasanaethu am dymor blaenorol yn Gadeirydd Cyngor Sir Ddinbych, ym mlwyddyn ddinesig 2017 – 2018, ar ôl cael ei ethol i'r Cyngor Sir yn 2015.

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg. This document is available in English.

4.2. Mae gan y Cyngor ymrwymiad hirsefydlog i ethol Is-gadeirydd y Cyngor i swydd Cadeirydd yn ddiwrthwynebiad pan fydd cyfnod Cadeirydd y Cyngor yn dod i ben. Is-gadeirydd presennol y Cyngor yw'r Cynghorydd Peter Scott. Tra bod Is-gadeirydd yn gallu arwain cyfarfodydd y Cyngor ac ymgymryd â dyletswyddau dinesig a dyletswyddau eraill y Cyngor yn absenoldeb y Cadeirydd, yn ôl y gyfraith mae'n rhaid i'r Cyngor fod â Chadeirydd etholedig, a'r argymhelliad yn yr adroddiad hwn yw ethol y Cynghorydd Peter Scott am weddill y flwyddyn ddinesig.

4.3. Byddai ethol y Cynghorydd Scott y mis hwn yn golygu mai dim ond am hanner tymor y byddai'r Cynghorydd Scott yn gwasanaethu fel Cadeirydd y Cyngor cyn i'w dymor ddod i ben yng Nghyfarfod Blynyddol y Cyngor ym mis Mai 2024. Y bwriad sydd wedi'i rannu gyda'r pleidiau gwleidyddol yw bod y Cynghorydd Scott yn cael ei enwebu ym mis Mai 2024 i wasanaethu fel Cadeirydd y Cyngor ar gyfer blwyddyn ddinesig lawn 2024 - 2025, fel y bwriadwyd yn wreiddiol (yn gyffredin â mwyafrif awdurdodau eraill, mae Sir Ddinbych yn ceisio osgoi etholiadau â mwy nag un ymgeisydd ar gyfer swyddi Cadeirydd ac Is-gadeirydd yng Nghyfarfodydd Blynyddol y Cyngor).

4.4. Mae eitem ar wahân i benodi Is-gadeirydd y Cyngor ar y rhaglen ar gyfer cyfarfod Cyngor heddiw.

5. Sut mae'r penderfyniad yn cyfrannu at Gynllun Corfforaethol 2022 i 2027: Y Sir Ddinbych a Garem?

5.1. Nid yw'r penodiad yn cyfrannu'n uniongyrchol at y cynllun corfforaethol ond mae'n angenrheidiol ar gyfer cyfansoddiad iawn y Cyngor.

6. Faint fydd hyn yn ei gostio a sut y bydd yn effeithio ar wasanaethau eraill?

6.1. Nid oes yna gostau ychwanegol nac effeithiau ar wasanaethau yn sgil ethol Cadeirydd Cyngor newydd.

7. Beth yw prif gasgliadau'r Asesiad o Effaith ar Les?

7.1. Nid oes angen Asesiad o'r Effaith ar Les ar gyfer yr adroddiad hwn.

8. Pa ymgynghoriadau sydd wedi'u cynnal gyda Chraffu ac eraill?

8.1. Fe ymgynghorwyd â'r pleidiau gwleidyddol am y materion sydd wedi'u cynnwys yn yr adroddiad hwn.

9. Datganiad y Prif Swyddog Cyllid

9.1 Fel y nodwyd yn yr adroddiad mae ethol Cadeirydd y Cyngor yn ofyniad statudol. Mae'r costau sy'n gysylltiedig â swydd y Cadeirydd wedi'u cynnwys yn y cyllidebau presennol.

10. Pa risgiau sydd ac a oes unrhyw beth y gallwn ei wneud i'w lleihau?

10.1. Mae ethol Cadeirydd Cyngor yn ofyniad statudol. Nid oes unrhyw risgiau wedi cael eu nodi sy'n deillio o'r adroddiad hwn na'i argymhelliad.

11. Pŵer i wneud y penderfyniad

11.1 Deddf Llywodraeth Leol 1972